

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Archdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Articulus 1. Status Controversiæ, & Argumenta proponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

CAPUT SECUNDUM

Ostenditur quemlibet, etiam Christianum, non posse in sua Fide & Secta salvari.

ARTICULUS PRIMUS

Status controversia, & Argumenta proponuntur.

Post Libertinos ante omnes expugnanda est secta Indifferentium, quorum errores mirum quantum hoc ævo invalescunt. Postquam hi allatis supra rationibus adducti Religionis erga Deum, ac porro fidei Christianæ necessitatem agnovère, nihil sibi ulterius investigandum rati, in qualibet Secta, quam illis vel locus, vel tempus, vel quæstus accommodat, securi conquiescunt. His sanè validò docentis hortatu, ac forti eleboro opus est, ut lethalis iste veternus excutiatur. In hujus verò erroris barathrum duo potissimum hominum genera absorbentur. Primò, homines plebæi, qui solo Religionis nomine contenti, tam facile Fidem, quam domicilium commutant, eamque sibi sectam arripiunt, quam dominantam reperiunt. Alterum genus est hominum politicis simulandi artibus apprimè imbutum, quos non tam Error abducit, quam propria Cupiditas excæcat; his mollior vita, investigandi labor, fallax securitas, spes honoris, favoris um-
bra,

bra, omnem Religionis veræ, falsæque differentiam obliterat, non minus paratis, si res ferat, aliam sectam, quam novam vestem assumere.

Ut verò in foveam adeo latam plures præcipitentur, post Serranum, & plures præsertim in Hollandia, & Germania, non dubitavit nuper in Anglia Thomas Hobbefius in Elementis Philosophicis, ad hunc errorem temerario ausu habenas laxare. Contra hos, atque alios hujus temeritatis authores.

Dico primò, Non potest quivis, qui se Christianum profitetur, in qualibet horum temporum Secta salvari.

Probatur primò hæc veritas, autoritate Sacrarum litterarum, quas pro certissimo Dei verbo Sectarii omnes admittunt. Sic autem loquitur Apostolus *ad Ephesos cap. 4.* Unus Dominus, una Fides, unum Baptisma: & *ad Hebraeos cap. 13.* Doctrinis variis & peregrinis nolite abduci. Ex quibus verbis hoc formabis argumentum. In Ecclesia Christi sicut unus est Dominus, ita unica est Fides, à qua prohibemur abduci. Sed diversarum Sectarum non una est Fides, nunquam enim agnoscet Lutheranus se habere eandem penitus fidem cum Calvinista communem. Ergo non omnes illæ Sectæ sunt in Ecclesia Christi. Sed in confesso est extra Ecclesiam Christi non posse obtineri salutem. Ergo non possunt omnes in sua fide, aut Secta salvari.

Declaratur Secundò evidenti Ratione. Qui enim afferit quemlibet credentem in Christum posse in sua fide salvari, admittit etiam Hæreticos olim à primitiva Ecclesia damnatos potuisse in sua fide ad salutem pervenire. Nam ex illis plerique agnoscebant Christum Filium Dei

mundi Redemptorem, & alia ad ejus personam spectantia. Salvari itaque poterunt in sua secta Pelagiani à primæva Ecclesia reprobati, quia negabant peccatum originale, & necessitatem gratiæ internæ; Christum verò ejusque divinitatem semper admiserunt. Neque à salute excludi poterunt Nestoriani, qui Christum ut Deum, & hominem, & salvatorem colebant, sed duas in illo personas constituebant. Neque damnandi sunt Macedoniani, qui in Christum per omnia credebant, sed Spiritum Sanctum Filio minorem esse volebant. Neque reprobandi erunt Novatiani, qui de Christo rectè senserunt, sed tantum lapsos ad pœnitentiam admittendos pernegabant. Hoc autem admittere aliud non foret, quam veram & primævam Christi Ecclesiam, ac totius antiquitatis consensum erroris arguere. Si enim illi in sua fide salvari potuerunt, cur tanto molimine contra eos congregati sunt ex toto orbe Patres, & Concilia? Cur toties anathemate à Christi Ecclesia separati? Cur maluerunt omni ævo Christiani potius exilia tormenta, & ipsam mortem tolerare, quam eorum doctrinam, aut Sectam profiteri?

Statuamus etiam hoc tempore, aliquem ex iis qui in Christum credunt, negare infernum damnatis omnibus esse constitutum, aut asserere dæmones aliquando ad cœlum perventuros. Neminem credo reperies, qui admittet talem Sectarium ad salutem posse pervenire. Quantumvis profiteatur se alia Christianæ Fidei dogmata retinere.

Dico Secundò, Non sufficit etiam ad salutem admittere fidei articulos in Symbolo Apostolorum comprehensos, nisi paratus sis recipere reliqua à Deo revelata, dum legitimè proponuntur.

Pro-

Probatür, ex aperto primævæ Ecclesiæ testi-
monio, cui nulla potest Secta refragari. Sic au-
tem pronunciat S. Augustinus contra Faustum
lib. 13. cap. 3. Qui in Evangelio quod vultis credi-
tis, quod vultis non creditis, vobis potius quam
Evangelio creditis. Consentit S. Athanasius in
suo Symbolo : Quicumque (inquit) vult salvus
esse, ante omnia opus est ut teneat Catholicam
fidem, quam nisi quisque *Integram*, inviolatam-
que servaverit, absque dubio in æternum peri-
bit. Atqui symbolum fidei quod recitat Athana-
sius, & Evangelium cui integrè credendum asse-
rit Augustinus, præter fidem in Christum, pluri-
mos continet alios fidei articulos ad salutem
necessarios : Ergo qui credit in Christum, &
alia fidei mysteria repellit, absque ulla dubita-
tione æternæ salutis, jacturam incurrit.

Et verò si solis Symboli articulis fidei Chri-
stianæ limites circumscribuntur, quorsum Apo-
stolus Gentium propter fidem circumcisionis
tam acerbâ sententiâ Galatas percellit, & à sa-
lute per Christum obtinenda penitus excludit ?
Nullum illi Symboli apicem refecabant, totam
Christi fidem legemque pronò assensu suscepe-
runt. Hoc unum illis obstabat, quod insuper cre-
derent cum fide Christi circumcisionem sibi ad
salutem esse necessariam. Et tamen illis divino
spiritu Paulus testatur ad Galatas primo : *Quo-
niam si circumcidamini Christus vobis nihil proderit.*
Ergo admittisâ Symboli doctrinâ, unicus error
circa alios fidei articulos à Christo penitus ref-
cindit, & instar modici fermenti, ut ibidem lo-
quitur Apostolus, totam fidei massam corrup-
pit.

Hujus ratio cuivis consideranti manifesta,
hæc est. Ideo admittis necessarium esse ad salu-
tem

tem credere in Christum, aut ea quæ in Symbolo Apostolico continentur, quia illa sunt à Deo hominibus revelata: Divina enim autoritas & revelatio unicum fidei fundamentum est. Sed alia quæ in Scripturis continentur, sunt etiam à Deo hominibus revelata, utpote in verbo Dei hominibus proposita. Ergo necessarium est ad salutem credere etiam alia quæ in Scripturis factis continentur, cum illa æquè sint à Deo asserta, ejusque autoritate infallibili nitantur. Sicut enim ille qui legem aliquam à Principe latam negligit, aut contemnit, hoc ipso spernit autoritatem legislatoris, sic qui liberè negat aut rejicit unum articulum à Deo revelatum, hoc ipso violat primam ac supremam Dei revelantis autoritatem.

Ex quo ulterius deducitur, cum qui existimat sibi satis esse tali modo in Christum credere, nequidem credere in Christum fide divinâ. Si enim Christi personam reciperet ex motivo revelationis, & autoritatis divinæ, admitteret etiam alios articulos, qui sub eodem motivo in Dei verbo, & Ecclesiâ ritè proponuntur. Hos autem qui non admittit, neque verâ fide Christo adhæret, neque divinæ autoritati acquiescit, sed suæ voluntati; ac lubentia, per quam fidel articulos sibi cudit, ac recudit, format ac reformat, eamque sectam eligit, quam suo genio, ac commodo magis conformem esse deprehendit.

Dices, Christus Patrem caelestem sic alloquitur Joan. 17. v. 3. *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum; & quem misisti Iesum Christum.* Ergo si hæc duo agnoscas, nihil ad vitam æternam refert, cui porro doctrinæ, aut Sectæ adhæreas.

Respon-

Respondeo, ex illo argumento sequi, ne quidem esse necessarium ad salutem, ut credas in Spiritum Sanctum, cum in allegata sententia tantum Patris & Filii mentio habeatur. Unde satis ostenditur alia ad salutem requiri, quam quæ ibi explicitè memorantur. De cætero, methodum generalem respondendi ad alias hujusmodi Scripturas in hac & sequentibus controversiis, vide infra. cap. 9. methodo 2. 3. 4.

Ad extremum hujus infausti dogmatis Architectos, atque asseclas paucis interrogo: Si cuius sectæ sub Christiano nomine militanti pateat communis ad salutem via, Quorsum intra ipsa Sectariorum castra tanta exardescunt Religionis dissidia, ac cruenta certamina? Ut alia taceam externa, cur in Anglia Puritani damnant Protestantes, cur hos invadunt Independentes? Cur à paucis annis pro sua utrimque religione armati, legitimi Principis nece, ac mutuo sanguine, velut Cadmæi fratres, sua tela cruentarunt? Poterant, te arbitro, sectæ illæ suâ quæque semitâ ad eandem salutis metam pertingere; quid igitur tanta animorum, atque armorum contentione, ad aliam credendi normam adigenda fuerunt? An non vides (Adiaphorista) Sectas ipsas, quas tueri prætendis, suo tibi facto, ac iudicio adversari: teque causam tam infelicem suscepisse, ut neminem ex omnibus habeas patronum, qui cupis singulis patrocinari?

Verùm in hoc dogmate fabricando, de aliis parum te sollicitum existimo, tua te intus causa & conscientia remordet, qui dum advertis, è comodo tuo non esse, Sectam cui adhæres in meliorem commutare, hoc demum agis, ut potius tibi Ecclesiam, quam te Ecclesiæ accommodes, eamque ad tua vota ultra suos limites sic

in

in immensum extendas, ut si non intra veram, saltem non extra imaginariam Ecclesiam te constitutum credas: at cave quæso ne imaginaria quam fingis Ecclesia, te ad Gehennam veram, æternamque abducat.

ARTICULUS SECUNDUS

Occurritur novo errori Sectariorum, maxime Protestantium, dividendum articulos fidei in Essentiales, & Accidentales, sive ad salutem non necessarios.

DUm Sectarii his argumentis ad angustias rediguntur, ex quibus nulla patet elabendi via, ut rimam sibi aliquam aperiant, novum fingunt discrimen inter articulos fidei divinam credendos, ut alii sint qui substantiam fidei constituent, alii verò sint accidentales sive levioris momenti, quos liberum sit admittere, vel repudiare salvâ fidei integritate. Hanc autem distinctionem moluntur eo consilio, ut persuadeant, dissidia inter varias sectas Protestantium, aliorumque Novatorum, non tollere necessariam unitatem veræ Ecclesiæ, nec consistere in fidei fundamentis, quæ cuilibet ad salutem sufficiant. Hunc labyrinthum ingressus est cum plerisque sectariis recentioribus Antonius de Dominis *Apostata* lib. 7. de repub. Ecclesiastica cap. 9. & 10. cujus hodie vestigiis ferme insistit in Anglia Stillinpletus, & in Hollandia passim moderni novatores. Hos ut ex suis latibulis, in claram veritatis lucem educamus.

Dico primò, Hæc distinctio circa articulos fidei, nullâ veritatis specie defendi potest.

Pro-